

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DDP-1.051.43.2024
Warszawa, 03 września 2024

Pan
Jacek Brygman
Przewodniczący Konwentu Wójtów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Szanowny Panie Przewodniczący,

odnosząc się do Wniosku nr 1/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r., dotyczącego postulatów związanych z rozwojem samorządów, przedstawiam następujące wyjaśnienia w zakresie właściwości Ministra Infrastruktury.

W zakresie wniosku szczegółowego nr 1 dotyczącego przeglądu ustawowych ulg i zwolnień w podatkach, głównie w podatku od gruntów kolejowych i rolnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, wyjaśniam, iż Ministerstwo Infrastruktury dostrzega istotę zagadnienia i na bieżąco wykonujemy analizy, które polegają m.in. na weryfikacji zasad funkcjonowania zwolnień od podatku od nieruchomości dla gruntów, budynków i budowli wchodzących w skład infrastruktury kolejowej. Punktem zwrotnym umożliwiającym podejmowanie ewentualnej inicjatywy legislacyjnej będzie rozstrzygnięcie podjęte przez TSUE w ramach pytania prejudycjalnego w sprawie C-453/23.

W zakresie wniosku szczegółowego nr 7 dotyczącego utworzenia subwencji drogowej na realizację inwestycji drogowych i kosztów utrzymania dróg w zależności od kilometrów dróg w danej JST i kategorii drogi informuję, iż aktualnie procedowany jest przez Ministerstwo Finansów projekt ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Projekt ustawy został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UD90 z planowanym terminem przyjęcia przez Radę Ministrów w III kwartale 2024 r. Projekt zakłada utworzenie jednej rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, przy czym jej wysokość obejmuje kilka rezerw, przewidzianych w obowiązującej ustawie. Wśród kryteriów podziału tej rezerwy przewidziano kryteria, które umożliwią skierowanie środków na dofinansowanie zadań na drogach publicznych powiatowych, wojewódzkich oraz na drogach w granicach miast na prawach powiatu. Rozwiązanie to umożliwi elastyczne reagowanie poprzez dofinansowanie zadań, które są szczególnie ważne dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym.

Odnośząc się do wniosku szczegółowego nr 8 dotyczącego przywrócenia samorządom kompetencji w zakresie zatwierdzania taryf za zbiorowe dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, informuję, iż mając na uwadze oczekiwania strony samorządowej a także politykę Rządu w zakresie decentralizacji działań administracji

publicznej na rzecz samorządów, Ministerstwo Infrastruktury podjęło pracę nad projektem ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków. Wypracowane założenia projektu ustawy stanowią odpowiedź na postulaty zgłaszane przez stronę samorządową dotyczące uelastycznienia oraz usprawnienia procesu zatwierdzania taryf za wodę i ścieki poprzez ponowne włączenia organu gminy w ten proces. Projekt ustawy uzyskał wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod poz. UD48. Po opracowaniu ostatecznej wersji projektu ustawy zostanie on przekazany do uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych. Projekt ustawy zostanie także zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”. Warto dodać, że projekt ustawy opiera się na założeniach opisanych w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów, jednak poszczególne rozwiązania w ramach procesu uzgadniania i opiniowania cały czas są weryfikowane i podlegają zmianom. Reasumując, działania podejmowane w Ministerstwie Infrastruktury wpisują się we wnioski Konwentu Wójtów i mają na celu ich realizację.

Odnosząc się do wniosku szczegółowego nr 12 dotyczącego odstąpienia od procedur środowiskowych w zakresie projektowania dróg w ramach ich obecnych przebiegów należy zauważyć, iż kwestie te uregulowane są przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r., poz.1112) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.). Przepisy te ustalone zostały na mocy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko – w ramach implementacji jej Załącznika II pkt 10 lit. e2 w związku z art. 4 dyrektywy. Należy zauważyć, iż kwestie uregulowane ww. przepisami należą do właściwości Ministra Klimatu i Środowiska i ewentualne decyzje dotyczące zmiany tych przepisów należy kierować do tego resortu.

W zakresie wniosku szczegółowego nr 15 dotyczącego zmian ustawowych zobowiązujących właścicieli lasów do pozostawiania pasa gruntu bez nasadzeń drzew w odległości 5 m od granicy z drogą publiczną, informujemy, iż dotychczas nie wpłynęły do resortu żadne wnioski postulujące konieczność takich zmian w przepisach. Aktualnie w przepisach art. 43 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2024, poz. 320) uregulowana jest jedynie odległość obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi jezdni. Jednocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z art. 20 ustawy o drogach publicznych do zadań zarządcy drogi należy m.in. utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów. Zgodnie z definicją zieleni przydrożnej zawartej w ww. ustawie o drogach publicznych jest to roślinność umieszczona w pasie drogowym mająca na celu w szczególności ochronę użytkowników drogi przed oślepieniem przez pojazdy nadjeżdżające z kierunku przeciwnego, ochronę drogi przed zawiewaniem i zaśnieżaniem, ochronę przyległego terenu przed nadmiernym hałasem, zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby. W myśl art. 39 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy zabrania się dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego, w szczególności usuwania, niszczenia i

uszkodzenia zadrzewień przydrożnych. Zgodnie z § 72 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (Dz.U. z 2022, poz. 1518) roślinność w pasie drogowym projektuje się w taki sposób, aby zapewnić funkcjonalność drogi, bezpieczeństwo ruchu i właściwe warunki do jej wegetacji oraz uwzględnić wpływ jej rozrostu w ciągu całego cyklu wegetacyjnego na drogę. Gatunki roślin powinny być dostosowane do miejscowych warunków klimatycznych i cech podłoża gruntowego. Należy mieć na uwadze również konieczność zachowania skrajni drogi, w szczególności skrajni jezdni, która została określona w § 79 ust. 1 ww. rozporządzenia tj. szerokość skrajni jezdni jest równa sumie szerokości części drogi wchodzących w jej skład oraz szerokości obustronnych pasów bezpieczeństwa wynoszących 0,50 m. Jeżeli pochylenie poprzeczne części drogi jest większe niż 2,5%, stronie niżej położonej krawędzi jezdni odpowiednio do wartości tego pochylenia. Z kolei wysokość skrajni została określona w § 80 ust. 1 i jest ona uzależniona od klasy drogi. Powyżej określona przestrzeń powinna być wolna od przeszkód m. in. w przestrzeni tej nie powinna być nasadzana roślinność. Z kolei, jeśli roślinność jest nasadzana w ramach utrzymania drogi, decyzję o nasadzeniach i lokalizacji drzew podejmuje zarządca drogi, mając na uwadze konieczność utrzymania odpowiedniego stanu technicznego drogi, a w rezultacie jej funkcjonalności oraz odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu. Zgodnie z § 113 ust. 2 pkt 2, zarządca drogi utrzymuje roślinność w pasie drogowym w sposób, który umożliwia jej prawidłową wegetację oraz uniemożliwia jej negatywny wpływ na drogę w trakcie rozrostu, a w szczególności ingerencję w skrajnię lub ograniczanie widoczności. Należy pamiętać, iż większość dróg i również drzew była budowana i sadzona kilkadziesiąt lat temu. Natężenie ruchu było mniejsze, drogi miały inne parametry techniczne i do tych warunków były dostosowane nasadzenia drzew. Obecnie natomiast zarządcy dróg nie sadzą już drzew w poboczu drogi publicznej. Drzewa, które tam rosną nadal to właśnie te posadzone kilkadziesiąt lat wcześniej. W związku z ich rozrostem często znajdują się w skrajni drogi publicznej. Należy również zauważyć, iż w świetle prawa cywilnego drzewa od chwili zasadzenia są uznawane za części składowe gruntu, z tego też względu są własnością właściciela tego gruntu. Własność natomiast podlega bardzo silnej ochronie prawnej, co znajduje wyraz nie tylko w przepisach Kodeksu cywilnego, ale także Konstytucji RP. Oznacza to, że właścicielowi drzew przysługuje prawo do decydowania o ich ewentualnym usunięciu. I to on zwraca się do odpowiedniego organu o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa. Prawo własności podlega jednak ograniczeniom, o ile wynika to z przepisów ustawowych. Za taki wyjątek uznać można konieczność wywiązania się przez zarządcę drogi z wskazanych wyżej obowiązków „zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu” oraz „niedopuszczenia do pogorszenia warunków bezpieczeństwa ruchu”. Jeśli przestanki te skutkują koniecznością usunięcia drzew rosnących na terenie osoby fizycznej, a stwarzających zagrożenia dla użytkowników drogi, prawo własności ustąpić powinno działaniom mającym przecież na celu zapobieżenie zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzi. Takie działanie zarządcy drogi znajduje oparcie w przepisach art. 150 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym, właściciel gruntu może obciąć i zachować dla siebie korzenie przechodzące z sąsiedniego gruntu. To samo dotyczy zwieszających się z sąsiedniego gruntu; jednakże w wypadku takim właściciel powinien uprzednio wyznaczyć sąsiadowi odpowiedni termin do ich usunięcia. Z kolei mając na uwadze art. 143 kc. mówiący, iż w granicach określonych przez społeczno-gospodarcze przeznaczenie gruntu własność gruntu rozciąga się na przestrzeń nad i pod jego powierzchnią. Należy więc stwierdzić, że

drzewa należałoby sadzić w takiej odległości od granicy aby gałęzie zwiślały nad gruntem właściciela do którego należą drzewa. Ewentualnie roszczenia w tym zakresie rozstrzygane są tylko w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia

MINISTRA INFRASTRUKTURY

Jarosław Waszkiewicz

Dyrektor

Departamentu Dróg Publicznych

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	1466759.7583258.5500059
Nazwa dokumentu	odpowiedź do Konwentu w sprawach z zakresu właściwości MI.pdf
Tytuł dokumentu	odpowiedź do Konwentu w sprawach z zakresu właściwości MI
Sygnatura dokumentu	DDP-1.051.43.2024
Data dokumentu	03.09.2024 12:31:22
Skrót dokumentu	FBEC942812C45FC2292216751F962F6224495AB 1
Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	03.09.2024
Sygnatariusz	Jarosław Paweł Waszkiewicz
Stanowisko	Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.124.8.8.
Data wydruku:	04.09.2024 10:37:04
Autor wydruku:	Nowakowska Agnieszka